

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Uj üveg-
és porcellánüzlet
Szenzációs megnyitóárak
Okvetlen nézze meg
kírákadataimat
Porcellánház
Lloydsor, Széchenyi-ház

Resicán nincs kilátás megegyezésre

— A munkások felkészültek hathetes sztrájkra — A bukaresti igazgatóság halogató politikája — „A munkások kérései nem teljesíthetők” —

— Kiküldött tudósítónktól —

Resica, március 26.

A gyárak, némák, kihaltak. Egyikben sem dolgoznak. Már a hatalmas nagy olvasztókat is leállították. Már nem olvad bennük a vasérc és nem ömlik ki méhükből a folyékony vas, melyből az ember áldást hozó szerszámot, vagy gyilkoló fegyvert készít. A gyárakban csak egy-egy inspekciós maradt, akiket maga a sztrájkbizottság rendelt ki. Aztán ott vannak még az inasok, akiknek még nincsen sztrájkjoguk. A Resica-művek villanyvilágítási üzeme, valamint

vizműve nem szünetel.

A munkások maguk ajánlották föl, hogy itt dolgoznak, nehogy bajok történjenek.

A sztrájk eredete fölül tudakolódva elmentem a munkások szindikátusának helyiségébe, ahol Brodnyánszki Béla szakszervezeti elnök a következőket mondotta:

— A resicai vasgyárak munkásai már három esztendő óta nem kaptak pénzbeli béremelést. Kaptak különböző kedvezményeket, melyeket azonban a gyár igazgatósága aztán meg is vont. Ilyen kedvezmény volt például az, hogy a munkások a gyár által fenntartott élelmiszerraktárból bizonyos mennyiségű zsirt, krumplit, lisztet, cukrot, ecetet olcsóbban kaptak. Ezt a kedvezményt azonban tavaly beszüntették. A munkások fizetésükön felül lakbért is kapnak és pedig a családok havi százhusz, a nőtlenek havi harminc leit. Ma azonban Resicán egy szoba-konyhás lakásnak a havi bére minimálisan ötszáz lei. Azonkívül a nők munkások évi tizenkét, a nőtlenek évi négy méter tüzelőfát is kapnak. A munkások

átlagos napi keresete

száznegyven lei. A legkisebb napi

kereset nyolcvan lei, a legnagyobb kétszázhatvan lei. Hatezer munkás közül azonban csak kettő kapja ezt a maximális napibért.

— Az igazgatóság a kollektív szerződést március elsejére fölmondta. A munkások erre bizottságot szerveztek, melynek feladata volt az új kollektív szerződés feltételeit az igazgatósággal megtárgyalni. Ez a bizottság eredetileg tizenöt tagból állott, de az igazgatóság kívánságára lecsökkentették háromra. A három megbízott volt: Kaiser Emil, Steinbauer István és Lianu Rémusz. A gyárvezetés részéről a munkások megbízottaival Bálint Miklós és Kniepert József üzemigazgatók tárgyaltak. A tárgyalások március 15-ig nem vezettek eredményre és a munkások akkor kijelentették, hogy amennyiben követelésüket — a munkabér harmincöt százalékos felemelését, a lakbérnek a nők munkásoknál kétszáz és a nőtleneknél száz leire való felemelését, valamint a fajárandóság javítását — nem teljesítik, akkor március 16-án proklamálják a sztrájkot.

Bálint igazgató arra kérte a munkásokat, hogy ettől álljanak el, viszont vállalkozott rá, hogy személyesen leutazik Bukarestbe és igyekezni fog a munkások részére emelést kieszközölni. A sztrájk proklamálását erre elhalasztották egy héttel. Bálint Miklós igazgató szombaton, március 20-án érkezett vissza Bukarestből és közölte, hogy a vezérigazgatóság legfeljebb tíz százalékos béremelést ad, a lakbér és fajárandóság emelését nem engedélyezi.

A munkások erre a béke kedvéért kijelentették, hogy megelégednek tíz százalékos emeléssel és erre hétfő délig kérnek választ, különben kimond-

ják a sztrájkot. Vasárnap délután a munkásság gyűlést tartott, melyen megbízottait utasította, hogy ne engedje az ügyet elodáznai. Hétfőn Bálint igazgató közölte a munkássággal, hogy a bukaresti vezérigazgatóság

távirata elutasító,

de a munkásokkal való újabb tárgyalás alapját írásban küldi kurir útján, aki szerdán érkezik Resicára. A munkásság nem fogadta el ezt a proposíciót, mert abban csak újabb elodázást látott és még hétfőn március 22-én délben kivonult a gyár valamennyi osztályából.

— Szerdán reggel megjött a bukaresti kurir, de nem hozott semmi jót. Ellenben a gyár vezetősége a következő hirdetményt tette közzé plakátok útján:

A munkásság a munkás és munkaadó közti viszonyt megszüntette. Az igazgatóság mindazonáltal a következő feltételek mellett hajlandó a munkát folytatni:

1. A munkások felvétele egyénenként történik.

2. Az eddigi kollektív szerződés érvényben marad, azonban a gyár hajlandó az élelmiszerraktárból a munkásoknak önköltségi áron élelmiszereket adni.

A munkások vezetősége erre a hirdetményre szintén hirdetménnyel válaszolt. Ebben felhívja a munkásokat kitartásra, szolidaritásra és

óvja sztrájk töréstől.

Alkalmam volt Bálint Miklós igazgatóval beszélgetni, a sztrájkoló munkások megbízottaival, aki a tárgyalásokat folytatta és ő a sztrájkra vonatkozólag a következőket mondotta:

— A munkások követeléseit az igazgatóság képtelen volt teljesíteni, mert a gyár nem versenyképes és az üzemi költségek oly nagyok, hogy tulajdonképpen az üzemet ma csak azért tartjuk fenn, hogy a munkások ezreit ne kelljen szélnek ereszteni. Én nem tehetek a magam részéről ígéretet és csak azt mondhatom a munkásoknak is, amire Bukarestből utasítást kapok. A munkások kérései nem teljesíthetők.

Egyelőre nincs kilátás a megegyezésre. A munkások szerint a sztrájk esetleg hat hétig is eltarthat.

Kubán Endre.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.17.5 Párisban 11.45

Zürich utótőzsde március 24-én:

Berlin 123.70, Amsterdam 208.10, Newyork 519.5, London 2526, Páris 18.07, Milano 20.89, Prága 15.38, Budapest 72.80, Belgrád 9.14, Bukarest 2.17.5, Varso 65.50, Bécs 73.17

Temesvári magánforgalom március 26-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 241.5, angol font 1179, francia frank 8.56, svájci frank 46.30, lira 18, dinár 4.27, magyar korona 290, osztrák silling 34.15, marka 57.95

Löwy Sándor

kész férfi- és gyermekruharaktár és uriszabóság üzlete
megnyilt Timisoarán a Józsefvárosban
a Skudier-téren (Brück mészáros mellett).
Telefon 404
Telefon 404
Pontos kiszolgálás, szolid munka, elsőrendű anyag, feltűnően olcsó árak

A megvádolt ezredes

Temesvár, március 26.

Érdekes feljelentés fekszik a temesvári ügyészség előtt. Georgescu llie ezredes az aradi hadkiegészítő parancsnokság vezetője, aki egyúttal az aradi rekviráló bizottság elnöke is, feljelentést tett sajtó útján elkövetett rágalmozás és becsületsértés miatt Stefanescu Konstantin hírlapíró ellen. Stefanescu ugyanis az Aradon megjelenő de Temesvárotról nyomtatott Cuvantul című időszaki lapban támadó cikket írt az aradi lakásrekviráló bizottság ellen és hangsúlyozta, hogy a bizottság működése nem korrekt és más különböző vádakkal illette a bizottság elnökét, valamint annak tagjait is. Georgescu ezredes ezután indítatva érezte magát a sajtóper megindítására. Az ügyet a temesvári ügyészségen Matei Miklós ügyésznek osztották ki, aki tekintettel arra, hogy hivatalos személyek vannak visszaéléssel vádolva, váliatta hivatalból a vádat és már el is készítette a vádiratot Stefanescu ellen. A sajtóper kimenetele elé Aradon feszült érdeklődéssel tekintenek. A főtárgyalást már április hó folyamán megtartja a temesvári törvényszék.

Az olcsó városi házhelyek

eladását a miniszter jóváhagyta

Temesvár, március 26.

A városi házhelyekre igényt tartók második csoportjában körülbelül kétszázán vannak, akiknek a törvény jogot ad arra, hogy olcsó városi telkekhez jussanak. A belügyminisztériumból tegnap érkezett meg Temesvárra az értesítés, hogy az említett második csoport igényjogosultjait a miniszter elismerte és a szerződéseket a várossal megkötöhetik. Ebbe a csoportba azok tartoznak, akik 1924. évi januártól május hó tizenötödikéig nyújtották be kérvényüket. A szerződés aláírásával egyidejűleg be kell fizetniük a három évre szóló hátralékos részletet. Az igényjogosultak első csoportjában ötszázötvenen szerepeltek és ezeknek adásvételi szerződése már perfektálva van, az esedékes vételári részleteket is befizették. Végül van még egy harmadik csoport, amelybe a harmadizben meghosszabbított terminus jelentkezői tartoznak, vagyis azok, akik 1924. évi augusztus hó 29-ig adták be kérvényét. Ebben a csoportban négyszázan szerepelnek. A miniszteri döntés itt még nem érkezett meg.

Négy új középület

jut az idén telő alá

Temesvár, március 26.

A folyton fejlődő Temesvár a folyó évben a magánépítkezéseken kívül négy fontos középülettel lesz gazdagabb. Illetékes helyről nyert értesülést szerint rövidesen megkezdik a jóváhagyott tervek alapján a kórház két pavillonjának felépítését és ez a munka minden valószínűség szerint ebben az évben befejezést is nyer. Ugyancsak tavasz folyamán valósítják meg a kifogástalan berendezésű új szegényház létesítését a város határában levő megfelelő ingatlanban. A harmadik városi építkezés lesz az új tejközpont, amely a tréncszármányának erre a célra átalakítandó épületében nyer elhelyezést. Amint az új és modern tejfeldolgozó gépek megérkeznek, ehhez az építkezéshez is hozzá lehet fogni és az az idén el is készül. Végül ebben az esztendőben lesz átadható hivatásának a három év óta épülő új színház, a művészi kivitelben pompázó muzsacsarnok is. Hogy ez a nélkülözhetetlen középület olyan lassan halad a befejezés felé, annak főleg a sok hivatalos adminisztrálás, a lassujáratu miniszteri intézkedés az oka.

Blaha Lujza emléke

Temesvár, március 26.

A magyarságé volt, a magyar kulturé széles e világon, pedig lehetett volna az egész világra. Koronás fejdelmek, idegen országok ünnepeit, de ő megmaradt annak, aminek a magyar föld teremtette, a magyar dal nevelte, a magyar nemzet csalógiányának. Az volt ő a színpadon, ami Petőfi a költészetben, Jókai a prózában, Liszt a zenében, vagy Munkácsy a festészetben. A mai nemzedék alig ismerte őt, hiszen harminc év előtt, 1896-ban hagyta ott annyi forró est, annyi világraszóló siker színhelyét és csak nagy események napján cserélte fel a rivalda fényét magányával, hogy el nem felejthető ünneppé vároázolja azt az estét.

Huszonnyolc éve már, 1898-ban történt, mintha ma is magam előtt látom a régi Népszínház színpadán az — „Az Édes” próbája alatt. Meleg szíve, aranyos kedélye bearanyozta a hideg színtelen szufitakat, énekelt, tanított, rendezett, mintha egy nagy premierre készült volna. Pedig az a készülő este több volt neki, mint egy új darab bemutatója. Hiszen keresztül ment ő hosszú és dicsőségteljes pályafutásán sokkal nagyobb, sokkal nehezebb premiereken, de most mégis lámpalázás remegéssel gondolt az eljövendő estére. Mert ezen az estén lépett első nagy szerepében a színpadra szívének minden reménye, bálványa, Sáríka, aki édesanyjával egy estén, egy darabban lépett fel a nagyasszony védő szárnya alatt az ezerfejű Cézár elé.

És eljött a nagy este, a Népszínház híres Blaha öltözője telistele volt az ősz minden ékes virágával és bent egy anya remegve várta az ügyelő hívó szavát. Nem volt ő itt a mindenki részéről csodált és imádott nagy művésznő, csak egy anyai szív, amely remegve-féltve várta, hitte és remélte drága gyermeke sikerét. És kiinn a színpadon akkor mondta Sáríka:

— Ő ami mindenünk, ahol ő van fényesebben süt a nap, szebben dalol a pacsírtá, aranyosabb, dusabb a kálász, édesebb az élet, hiszen ő a mi drága édesanyánk — az Édes.

Az utolsó szónál ott állott a kapuban a mezőről hazatérő nagyasszony és a tomboló ház zugó vihára köze-

pette ölelte, csókolta könyektől nedves, de boldogságtól, büszkeségtől fényes szemekkel a magyar színpad új csillagát, Blaha Sáríkat.

Azóta elmúlt harminc hosszú, nehéztendő és mennyi jaj, mennyi baj volt azóta ezen a világon. Sáríka otthagya a neki csak félsikereket hozó deszkákat és ő is elpihent, dalos ajka elmúlt örökre és mintha halkabb, némább volna azóta a magyar dal szerte a világon. A költő verseit, a zenész műveit, a festő és szobrász monumentális alkotásait a késő utókor is csodálattal figyeli, csak a színész nem éli túl alkotásait. Eltűnnek, a semmibe vesznek vele együtt. Blaha Lujza azonban minden alkotásánál ragyogóbb emléket hagyott az utókorak, ércnél és kőnél maradandóbbat, mi századok el nem pusztíthatnak. Míg a magyar magyar lesz, míg magyar dal kél nótás ajkáról, soha el nem tűnik a dalos szívekből az, aki „Rózsabokorban jött a világra” és aki elment némán, hangtalanul az anyatermészet bus öszén akkor, amikor „Lehullott a rezgő nyárfa ezüstszerű levele”.

*

A szerda esti temesvári Blaha-ünnepély sikerült kulturünnepe volt a temesvári magyarságnak. A zsufolásig felt terem az izgalomtól kipirult arcok, a minden műsorszám után felcsendülő taps ékes bizonyítéka volt a temesvári magyarság szeretetének. Az előadók művészete méltó keretet adott a közönség lelkesedésének. Az Arany János Társaság elnökének megnyitója, Zilahy Irén és Szűcs Laci szívből fakadó meleg csengésű dalai, S. Weisz Ilona művészi zongorajátéka művészi csillogást adtak a Blaha emlékünnepevénynek. Kár volt a kegyeletes ünnepélyhez nem méltó cigányversennyel egybekötni az estélyt és ezzel az amugy is tulhosszu műsört még kitoldani. Kevesebb, művészi, kegyeletesebb lett volna. A rendezés ügyes kéz munkájára vallott, de az Arany János Társaság presztízse és Blaha Lujza emléke megérdemelte volna, hogy ennek az ünnepi estnek magasztos fényét az egyéni üzleti vállalkozásból származó cigányverseny ne zavarta volna. Kovács Ödön ír.

Két országban garázdálkodik a temesi szegénylegények rablóbandája

Temesvár, március 26.

Egymásután érkeztek a temesvári rendőrség detektívosztályára betörési hírek ugy Mosnicáról, mint a szomszédos Románszentmihály községből. A rendőrség emberei alig kézdhatték meg a nyomozást a mosnicai titokzatos rablás ügyében, amikor a nyomozásba már be kellett kapcsolni a szentmihályi rablást is. A temesvári rendőrségen Gutu Atanász detektív főnök és Plank Frigyes a bünyügyi osztály főnöke intézik a nyomozást. Gutu a rablások és azok külső körülményeinek azonosságából azt a következtetést vont le, hogy jól szervezett rablóársaságról van szó, amely valószínűleg nem új alakulat.

A nyomozás annyit már megállapított, hogy ugy Mosnicán Pascu Vichentienél, valamint Szentmihályon özvegy Dragan Ruzsánál négyen jártak és mindkét helyen azonos trükkökkel és eszközökkel dolgoztak. Továbbá megállapította a nyomozás azt is, hogy a betörők szerbül beszélgettek egymás között és előre jól megállapított és ki-

dolgozott terv szerint hajtják végre gaztettüket. Ezek a betörések Gutuban azt a gyanut ébresztették, hogy a most vidéken dolgozó betörőbanda azonos azzal a társasággal, amely a múlt év szeptemberében kirabolta és kifosztotta Vajda szállító lakását és azóta nyomtalanul eltűnt.

Mint ismeretes, tavaly a Gyárvárosban elkövetett betöréses rablásnál a rablók szintén négyen voltak, egymás között szerbül beszéltek és a betörés végrehajtásánál éppen ugy jártak el, mint Mosnicán és Szentmihályon. Kettő a kapu előtt állott őrt, míg a másik kettő bent a lakásban dolgozott. Az a nézet alakult ki, hogy a betörők Jugoszláviával tartanak fenn összeköttetést, ahol a rablott holmit nyugodtan eladogatták. Ezideig óvatosságból nem hajtottak véghez semmiféle újabb gaztettét, Temesvárra nem is merészkedtek be, hanem

a vidéket szemelték ki újabb működési területül. Ez a nyomozási logika helytálló és valószínűnek tartjuk, hogy talán ezzel a két

betöréssel kapcsolatban sikerül megoldani a Vajda-féle betörés rejtélyét, amely annyi ideig foglalkoztatta a nyomozó közegeket.

Bizonyos, hogy Mantu bandájának példájára pár szegénylegény és börtöntöltelék állott össze egymással és az a céljuk, hogy végiggarázdálkodják az egész vármegyét. Betöréseik végrehajtásában azonban óvatosabbak, egyrészt azért, mert a bánási síkság nem nyújt annyi biztos buvóhelyet, mint a krassói havasok, másrészt talán azért, mert időközönként a szomszédos

Jugoszláviában működnek.

A jövő fogja megmutatni, hogy a nyomozás helyes irányba terelődött e,

Zsineggel megfojtottak

és azután kirabolta egy artistanőt

Budapest, március 25.

Leirer Amália esetéhez hasonló titokzatos gyilkosság történt Budapesten a Kertész-utca egyik bérházának negyedik emeletén. Köhler Ottóné harmincnyolc éves artistanő lakott ott az egyik szobában. A házmester napok óta nem látott senkit a lakásban és ezért tegnap lakatossal felnyitatta az ajtót. Kellemetlen bűz fogadta a belépőket és a szobában az ágyon fekvő ott találták Köhlerné holttestét. A rendőri bizottság megállapította, hogy a holttest már napok óta fektet az ágyban. A házmester előadása szerint mult szombaton egy idegen férfivel bocsátotta be éjjel Köhlerné. A férfi, aki németül beszélt jól öltözött, harmincnyolc-negyven év körüli vállas ember volt. Az idegen nem tűnt fel, mert Köhlerné máskor is szokott férfiakkal hazajönni. A lakásban levő petroleumlámpa teljesen kiégett volt, ami bizonyítja, hogy a gyilkos egész éjjel kutatott értékek után. Minden fiók ki volt fordítva, ékszer és pénz hiányzott. A gyilkos előbb elaltatta áldozatát, azután pedig egy ablakfüggöny zsinórral megfojtotta. A gyilkosnak eddig semmi nyoma sincs.

A kadét álma

a temesvári hadbírósnál ért véget

Temesvár, március 25.

A hadbírósnál kezdte meg működését, de az első nagyobb tárgyalásra csak pénteken kerül a sor. A vádlott egy kalandvágyó husz éves fiatalember: Mociulski Constantin dorohói illetőségű volt temesvári tüzérkadét. Mociulski az iskolában megbukott és elhatározta, hogy valóra váltja rég tervét és felcsap moziszinésznek. Nem vonult be ezredéhez, ahelyett katonafelszerelést pénzzel tette és hamis okmányokkal felszerelten átszökött a határon és Belgrádban állapodott meg Belgrádban hamis név alatt élt, igyekezett összeköttetésekre és munkalkalmakra szert tenni, de minderterve és szándéka csődöt mondott és le kellett arról tennie, hogy Párisba jusson. Végére nem maradt más hátra felment a belgrádi román konzulátushoz, ott hamis mesékkel áltatta a konzult és sikerült nemcsak egy Romániába való visszatérésre jogosító utlevelet szereznie, hanem még pénz is kapott. Amikor ismét pénzt érzett a zsebében, nem tért haza, hanem lelkeben újra fellángolt a Páris utáni vágy és beszállt a Belgrád—páris gyorsba. Zágrábban azonban a határrevíziónál rájöttek a fiatalember csalásaira és átadták a román hatóságoknak. Így került a temesvári hadbírósnál börtönébe. A katonai ügyészség szókéssel, kincstári ingók eltulajdonításával és közokirathamisításával vádolja Murarescu Vichentie dr. védi a fiatalembert, akit az térített a rosszra, hogy mindenképpen moziszinész akart lenni.

Kerékpárok

Puch
Gorické
Viktória
Opel

KATZKY

Timisoara, Str. Mercy 10. Legolcsóbb gyári árák. Kedvező fizetési feltételek.

Motorkerékpárok

Puch
Clivland
Stock

Hírek

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.

Kiadóhivatal: 2-52.

Nyomda: 10.

Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Híjítési árak:

Egy hónapra 60 leu, három hónapra 160 leu, félévre 300 leu, egy évre 600 leu. Egyes szám ára 2 leu, az 6-királtságban 3 leu. Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetič Endre dr.

Igazság

Nöfelen ember panaszkodik,
Amért felesége nincsen;
A házasság, hogy neje miatt
Békessége soha sincsen.

Nincs boldogság sem itt, sem ott,
De igenis épen köztek;
Mivel a legnagyobb gyönyör,
Ha az ember — szalmaözeveg!

Ráth Gyula.

— A görög királyi pár átutazott Temesváron. A tegnap este a Jugoszláviából jövő Simplonn átutaztak Temesváron György görög exkirály, valamint felesége Erzsébet királyné. Az állomáson hivatalos fogadtatás nem volt. A rendőrség és az állambiztonsági hivatal kiküldöttjei őrködtek a rendre. A felséges utasok még este kilenc órakor folytatták utjukat Bukaresztbe.

— Cosma Aurél dr. Temesvárott. Cosma Aurél dr. volt miniszter, Temesvár képviselője, Bukarestből visszatért és a husvéti ünnepeket itthon tölti el.

— Bécsben elhalt egykori temesvári tiszti. Petz Károly, volt temesvári tiszti, aki annak idején ismert tagja volt a társaságnak. Bécsben negyvenöt éves korában meghalt. Temesvárott lakó anyja és rokonsága gyászolja.

— Athelyezték a temesvári fogházigazgatóit. Az igazságügyminiszter ma Temesvárra érkezett távirata értelmében Lupascu Adrian, a temesvári ügyészségi fogház igazgatóját hasonló minőségben Brasóba, az ottani központi fogház igazgatójává helyezte át. Helyében a jelenlegi brassói fogházigazgató, Dumitriu János kerül. Hir szerint Lupascu nem hajlandó elfoglalni ezt az állást és inkább lemond és mint magánember Temesvárott telepszik le.

— Rákóczi Ferenc születésének kétszázötvenedik évfordulója. Budapestről jelentik: Rákóczi Ferenc születésének kétszázötvenedik évfordulóját nagyszabású ünnepek keretében ülik meg. A Mátyás-templomban szombaton délelőtt nagymise lesz, amelyen megjelennek a vármegyék küldöttségei is. Sorukban lesznek Borsod-Gömör-Kishont egyesített vármegyék egykori eredeti Rákóczi-zászlóval. Vasárnap este a pesti Vigadóban országos Rákóczi-ünnep megy végbe.

Varrógépek

15 évi jótállással.
Ingyen himzőtanfolyammal. Eredeti gyári árban KATZKY-nál Timisoara I., Str. Mercy 10 Kedvező fizetési feltételek. 420

A Temesvári Szerb Takarékpénztár

nagyarányu fejlődése az utolsó évben

Temesvár, március 26.

A hatalmasan fejlődő temesvári gazdasági piac tökeszükségeit kielégítő pénzügyintézetek tekintélyes sorában az elsők közé küzdötte fel magát a Temesvári Szerb Takarékpénztár Részvény-Társaság, amely rövid néhány év alatt 600.000 leu kitevő alaptőkéjét tízmillió leire emelte fel. A gazdasági fellendülés idejében is szokatlanul nagyarányu eme felvirágzás elsősorban az intézet kiváló vezetésének, kipróbált szakértők munkájának és élénk üzleti érzéknek eredménye.

A Temesvári Szerb Takarékpénztár, amely Románia egyedüli szerb intézete, 1912-ben alakult és azt a temesvári szerbség teremtette meg. A háború során kisintézet jellegével működhetett csak, ami érthető is volt akkor, mert mint a szerbek egyik létesítménye, az ellenséges hatalmak itteni minoritásainak volt a képviselője. A háború után, de különösen 1920 óta az intézet a gyors és eredményes fejlődés útjára lépett. Amikor a román kormány elrendelte a pénzügyintézetek nacionalizálását, Perics igazgató az intézet kötelekéből kivált és Hauska Rezső, a jelenlegi vezérigazgató lépett az intézet vezetésének élére. Akkoriban az 1,200.000 koronát reprezentáló alaptőkét 600.000 leire változtatták át és ezzel a tőkével dolgozott az intézet egészen 1925-ig. Két év előtt ez az intézet is megkapta a deviza autorizációját, új osztály létesült a devizaforgalom lebonyolítására és ennek agilis vezetője Rajna Gyula igazgató lett. A tavalyi év folyamán a részvényitőkét először 3,000.000 leire, majd az év végén 5,000.000 leire emelték fel jelőli az intézet nagyarányu terjeszkedésének. Ugyanilyen arányban növekedett a tartalékalap is 265.000 leiről 3,000.000 leire. Szinte páratlanul áll ennek a ki-sebbségi pénzügyintézetnek a fejlődése akkor, ha figyelembe vesszük, hogy ezt a fellendülést minden idegen segítség nélkül, saját erejéből, vezetőinek ered-

ményes iniciatívájából érte el. A Temesvári Szerb Takarékpénztár nem rendelkezett másik erősebb intézet támogatásával és amit az utóbbi esztendőben kimutat, az egyenértékű az igazgatóságra vetett bizalommal, a kitünő vezetéssel és szervezőképtelenséggel, amely elsősorban Hauska vezérigazgató munkájának gyümölcse. A néhány nap előtt megtartott idei közgyűlésben történt az alaptőkének tízmillió leire való felemelése és ezzel az intézet méltán lépett a temesvári nagybankok soraiba. Az alaptőke-emelés keresztülvétele után ez az intézet a Bácság pénzügyintézetének egyik szarmotlevő faktorává lett és egyben garanciát ígér arra is, hogy a jövőben ugyancsak szilárd oszlopa lesz közgazdasági felépítkezésünknek.

Az alábbi számadatok dokumentálják a legelénkebben az intézetnek az utolsó hat évben bekövetkezett fejlődését: Részvénytőke: 1920-ban 600.000 leu, 1925. év végén 5,000.000 leu. Tartalékalap 1920-ban 150.000 leu, 1921-ben 162,635.48 leu, 1922-ben 192,497.53 leu, 1923-ban 225,712.44 leu, 1924-ben 265,416 leu és 1925-ben 3,000.000 leu. Pénztárkészlet volt 1920-ban 688,362.05 leu és ez az összeg az évek során 1925 végén 10,784,457.26 leire emelkedett. A váltótárca képviselt 1920-ban 584,925 leu, két évre rá ez az összeg meghaladta a kétmillió leu, tavaly pedig az év végén 3,383,772.70 leire szaporodott. A betétek voltak 1920-ban 114,767,109 leu, 1925. év végén pedig 19,472,712.92 leu. A tiszta nyereség következőképpen alakult: 1920-ban 124,594.89 leu, 1921-ben 119,448.22 leu, 1922-ben 130,859.68 leu, 1923-ban 143,559.50 leu, 1924-ben 542,280.79 leu és végül 1925-ben 1,624,530.58 leu. Osztalék címén az intézet fizetett: 1920-ban, 1921-ben és 1922-ben tizenkét százalékot, 1923-ban tizenegy százalékot, 1924-ben husz százalékot és 1925-ben huszonnégy százalékot.

— A bíróságok husvéti szünete. Ma érkezett meg a temesvári törvényszékhez az igazságügyminiszter átirata, amelyben közli, a bíróságok husvéti szünete április elsejétől április nyolcadikáig tart. Ez alatt az idő alatt a tárgyalások hivataiból szünetelnek.

— Az ügyvédek is elégedettek. A temesvári pénzügyigazgatóságon működő adókövető bizottság tegnap kezdte meg az ügyvédek adójának a megállapítását. A bizottság tagjai Dragan osztályfőnök, Zádor nyugalmazott pénzügyigazgató és Dobosan János dr. ügyvéd. A bizottság általában a tavalyi adókat átlag harminc százalékkal emelte fel, ami nagy elkeseredést keltett az ügyvédek körében.

— A budapesti nemzetközi vásár április tizenhetedikén nyílik meg. A vásár látogatóinak a rendezőség a magyar vasúti vonalakon, valamint a Duna Gözhajózási Társaság gőzösein ötven százalékos vasúti kedvezményt, míg a román vonalakon szintén jelentős kedvezményt biztosított. A vezetőség a budapesti tartózkodás tartamára az egyes elsőrendű szállodákkal és éttermekkel olyan megállapodást létesített, hogy egymillió magyar koronáért három napra tökéletesen ellátják a külföldi vendéget. A vásárra vonatkozó összes felvilágosításokkal szolgál a temesvári megbízott: Tedeschi Béla, Gyárvaros, Fő-utca 17.

A legszebb ajándék egy kép Vadler Jenő festőművésznek az Atheneumban rendezett kiállításáról.

— Bestiális apa. A temesvári törvényszék Athanasiu tanácsa foglalkozott Schenk József dettai lakos bűnügyével, aki tizenegy esztendő leányával folytatott viszonyt és jóváhagyta a vizsgálóbíró vizsgálati fogaszt elrendelő végzését. Az ügyben már legközelebb megtartják a főtárgyalást és a bestiális apának számot kell adni a bíróság előtt ajs tetteért.

— Legfinomabb francia parfümök, kölni vizek, szappanok, permetezők a Venus parfümeriába kaphatók. Gyárvaros, Str. Dacilor (Fő-utca) 36.

— Ha másokkal dolgoztának szakmunkások helyett. Resicáról jelentik: A románboksáni mezőgazdasági gépgyárban, amely szintén a Resicaművek tulajdonát képezi, ugyancsak kiűtött a sztrájk. Hogy az üzem részben folytatható legyen, inasokat foglalkoztattak. Tima Pével tizen-négy éves inas tegnap az egyik gép körül foglalatzkodott, a kerekek elkapták a fiu lábát és azt formálisan levágták. A szerencsétlen gyermeket a resicai kórházba szállították.

— A legjobb, a legszebb és a legolcsóbb husvét ajándék vásárolhatja, ha az „Atheneum” (Józsefváros Whitehouse palota) eredeti olajfestményeiből vagy miniatűr porcellánjaiból választ.

— Békaféjjel született egy csecsemő. Vasvárról jelentik: A marcaltói cigánytáborban Horváth Katarina cigányasszony egy olyan csecsemőt hozott a világra, melynek a feje egy béka fejéhez hasonlított. Az újszülött nem volt életképes és röviddel a születése után meghalt.

A német operettársulat április negyedikén érkezik Temesvárra és még aznap délutánján — husvét vasárnap — tartja megnyitó előadását. A társulat minden valószínűség szerint hat hétig tartózkodik Temesvárott. Az előadások menetének sima és gördülékeny lefolyására minden előkészület megtett már, így többek között szerződötték már a zenekart, amely Witt Gusztáv karnagy vezénylete mellett tizenkilenc tagból áll. A társulat műsorán a legújabb operett-újdonosságok szerepelnek.

* Vadler Jenő festőművésznek a kiállítását az Atheneumban nézze meg.

* A filadelfiai világiállításra a csikagói eukarisztikus kongresszusra, az itakai botanikai kongresszusra, valamint az Egyesült Államokba való luxusutazásokra mindenféle felvilágosítást és utbaigazítást tartalmaz a Globus legújabb száma. Díjtalanul megkapható a Hamburg—Amerikai Linie r. t. irodájában, Temesvár, Mercy-utca 2. Telefon 16—58.

* A Tomm-quartett XXIII. kamara estje március 27-én este 9 órakor a Tiszti Kaszinóban. Műsor: Verdi, Dohnányi, Mozart enebarátoknak féláru ülések. Jegye a Bánátnál.

* Új szenzáció a Stop Hollywood című táncmű, egy szenzációs revü 20 képben elő- és utójátékkal, amely husvét vasárnapján délután és este a Tiszti Kaszinóban előadásra kerül. Száz szereplő szenzációs kosztümök, modern diszletezés, melyeket a kitünő Kófta Nándor tervezett. Betanította és rendezte Dr. Bergmanné. Konferál Fekete Tivadar író. Jegyek a „Banat”-nál.

* Sokféle fa van az erdőben de Fa Mihály csak egy van, aki egyszerű felvágottat, sonkát és kolbászt árúsít Telekház-téri és Mária melletti üzleteiben.

* „Ha egészségét cselekszik, ha száját FARMODONI fogkrémmel és szájjal ápolja, miáltal megakadályozza a fertőző bacillusoknak a szervezetbe való jutását.”

* Hires festőművészek eredeti olajfestményeit és miniatűr porcellánokat legolcsóbban az „Atheneum”-ban vásárol.

* A Lloyd-Tavernában esténként változatos műsort ad elő Bob Hopkins és Tom, a világhírű négerduett, Baba Berill, az elegáns, fess táncosnő kokain-táncos, azonkívül a többi ki-egészítő műsor. — Francia konyha.

* A gyárvarosi PATRIA és GRAND kávéházak szombaton, március 28-án 9 órai kezdettel nagy táncestélyt rendeznek az 5-ik vadász-zenekara illetve Toll Józsi szalon-zenekara közreműködésével. Belepti díj nincs, reggelij nyitva.

Vadler Jenő festőművésznek a Nemzeti Szalonban éremmel kitüntetett képei láthatók az Atheneumban.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1926 április 17—26.

Legjobb bevásárlási alkalom. Vámszabadraktár. Szállítási-, utazási- és vízumkedvezmények. Képviseltek a bel- és külföld nagyobb városaiban. Egyidejűleg nemzetközi bőripari kongresszus. Szállást és teljes ellátást biztosító „3 nap Budapesten” c. jegy-füzetek 1 millió magy. korona. Központi iroda: Budapest, V., Szemere-u. 6. Telefon L 961-22.

Grand Cirkus Royal

a kadettiskola mellett

Ma és a következő napokon esténként 9 órakor

nagy diszeloadás

Elsőrendű attrakciók, időmitott lovak, tevék, kutyák, kecskék, galambok stb.

— Die Bombe. Wolf Mihály temesvári újságírónak Die Bombe című lapja, amely élénk és érdekes riportjaival rászolgál a közönség figyelmére, most jelentkezik nyolcadszor az olvasó előtt. Az új szám nemcsak temesvári, hanem általános érdekességi aktualitást közöl, azonkívül rajzaival és humoros rovataival is szórakoztat. Egy szám ára tizenöt le.

Művészet

* A temesvári Doina Dalegylet Dragói városi zeneiskola igazgatójának a vezetése mellett március huszonnyolcadikán, Virágvasárnapján énekel a gyárvárosi görög katolikus templomban.

* Vadler Jenő képzőművész általános érdeklődést és figyelmet váltott ki Temesvár műértő közönségéből. A kiállítást naponta nagyon sokan keresik fel és igaz műveltséggel szemlélik ennek az izmos tehetségnek a képeit. Az érdeklődés központjában nagyértékű és művészi portréi állanak. Ezideig is igen sok vásárlás történt, ami egyet jelent ennek a kiváló művésznek az elismerésével és értékelésével.

* Capatti Elvira hárfaművésznő a romantika bűbajos világának varázslatos hangulatát fogja e hó 28-iki itteni hangversenyén a szívekbe ültetni. A művésznő újabban ismét Olaszországban volt ünneplés tárgya. A kritika kiemeli pedálos koncerthárfa-jának elbűvölő hangját és azt a nemes virtuozitást, amely Capatti Elvira sajátja. A nagy érdeklődés folytán ajánlatos a jegyeket a Banat-nál sűrűn megvásárolni.

A világ legjobb

bőrönd grammophonjai
KATZKY-nál
Timisoara, Str. Mercy 10.
Modern tánclemezek, művész-
lemezek nagy választékban.
Kedvező fizetési feltételek. 421

Olcsó, elsőrendű

fajborok

házhoz szállit: Magyarádi, Asz-
tali, Lakodalmas, Ménesi gyöngy,
Enyedi furmint, Cabernet, Mus-
kotály, gróf Keglevich cognac,
Imperial pezsgő

Dr. Csasznek
mintapincegazdaság. Telefon 41

Eladó

nagy idegenforgalommal rendelkező,
jólmenő

üzlet

BOHN, Gyárváros, Buziási-ut
és Burkus-utca sarok

Van már Önnek

„Knock-out“ tűzoltókészüléke?

Kapható

Technica Metalurgica
Timisoara, III. Piata Plevnei (Dózsa-tér) 2
Telefon 704.

Legfinomabb prágai módra készült

husvéti sonka

egy kilós súlyú és nehezebb kizárólag
Németh György hentes- és csemege-
üzletében IV., Bulv. Berthelot (Kossuth
Lajos-utca) 21 sz. Telefon 22—11. 396

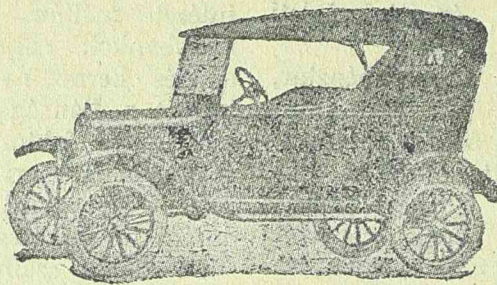
„Helicon“ könyvnyomda nyomása, Timisoara.

CITROËN

AUTÓK

5 HP. és 10 HP.

karbantartása a legolcsóbb.

Nagy árengedmények.

„NOËL” București
Calea Victoriei 105

Legszebb nyakkendő ujdonságok

a „DANDY” nyakkendőgyár készítményei

Temesvár-Belváros,
Jenőherceg- és Lonovics-utca sarok

TELEFON 15-70

MOZI

Belvárosi mozi: március 27. és 28.
Gyárvárosi mozi: március 29.

A texasi farmer

Joe May monumentális műve 7 felvonásban. Főszerepben: Mady Christians. Egy félvilági nő meséje Kaiser György „A házaló” című vígjátéka után. Egy száműzött gróf sorsa. Kalandor élet cowboy és állatkereskedők között. Palotából konyhákba és konyhából palotába.

Jön!

Jön!

A newyorki lánykereskedők

Nagy szenzációs dráma 7 felvonásban.

Sürgősen eladó!

3 ebédlő garnitúra
18.000—, 20.000—,
22.000—, 1 szalon
(aranyozott barok)
25.000—, 1 hálószoba
15.000—. Szőnyegek,
eredeti olajfestmé-
nyek, antik butorok
és porcellánok a
legolcsóbban
vásárolhatók az

„ATHENEUM”-
ban Józsefváros,
Withehouse - palota.

Paplanos

és kárpitos munkák legolcsóbban
készülnek Gyémánt Gáspár, papla-
nos és kárpitosműhelyében
II., Tigrulul (Tigris-utca) 7. 387

A sokféle künző boraimon kívül
ajánlom a még eddig ismeretlen
ménesi Siller
boromat per 1 liter á 18 lei.
Telefon 189. Tóth Sándor

Klug István

gép- és malomfelszerelési gyár
Temesvár-Gyárváros
3 Király-utca 26

!

gyártja az összes malomgépeket,
állandóan raktáron tart új és
használt malom- és mezőgazda-
sági gépeket és motorokat. El-
vállal minden e szakmabavágó
javításokat. Telefon 1—72. 386

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel
5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei.
Alláskeresőknek 25 százalék engedmény.
Dijelőre fizetendő.

„Amor” házasságközvetítőiroda megbízó felei
szíves tudomására adja, hogy az eddigi
címről Timisoara I., Jenőherceg-utca 6 alá
lett áthelyezve.

Lapkihordó felvéteik a Déli Hírnap kiadó-
hivatalában.

Fehérnemüvarrást

(férfi és nő) gyermekke-
lengyét, géphímzést, ajourt,
stort, üggyönt, terítőt, gép-
kémunkát, pijamat, mo-
dern párisi divat után leg-
olcsóbban készít **Özv.
Grünfeldné** Temesvár-
Józsefváros, Fröbi-u. 62

Házasságközvetítési ügyben méltóztassék
bizalommal „Amor” irodához fordulni. Cég-
jelzéstelen levelezés. Diszkréciónal biztositva.
Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 6.

A tavaszi és nyári divat
szenzációs ujdonságai

Galambos

legújabb francia-angol-
német divatlapjaiban
Belváros, Hunyadi-utca

Délelőtti munkára férfiak kerestetnek. Jelent-
kezhetni a Déli Hírnap kiadóhivatalában.

Ne vegyetek mást

csak az eredeti „Waffenrad”
védjeggyel ellátott Steyer-
kerékpart. — Elsőrangú
gyártmány. — Vezérképviselő:
BALASSA ADOLF Timisoara

Láptária Comunală keres

elárusító nőt

a színház melletti tejszarnokba. Je-
lentkezni lehet az igazgatóságnál. 423

I-a két éves száraz,
nem usztatott

tűzifa

és kétszer mosott
kovácsszentet
házhoz szállit

Dr. Csasznek

Telefon: 41. 414

Két különbejáratu

butorozott szoba

esetleg konyhahasználattal
kiadó. Cim a kiadóban. 422

Eladunk

hosszu részletre a gyárvá-
rosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepünk tégl- és cserép-
raktárunk a helyszínen. Épi-
tészeti irodánk részletre
főlépíti. Tervek, költség-
vetések és kézi téglaprés
ingyen áll rendelkezésre
Kardos-telep Intézősége
nél Belváros, Str. Prima-
ria (Városház-utca) 16 sz.

Perfekt

mindenes szakácsnő

azonnal felvétetik. Márky mérnök,
Józsefváros, Uri-utca 10. 424

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.